

320
1.
STRICTURÆ BREVES

IN

EPISTOLAS

D. D.

GENEVENSIVM & OXONIENSIVM

Nuper Editas,

Iterumque juxta EXEMPLAR OXONIENSE
Typis Mandatas.

*Qui statuit aliquid, parte inaudita altera, Æquum licet
Statuerit, hand æquus fuit. Sen.*

LONDINI,

Apud JONATH: ROBINSON, in Cœmiterio
D. Pauli, M DCC VII.

8

L I T E R Æ
 A C E L E B E R R I M I S
Pastoribus & Professoribus
 E C C L E S I Æ & A C A D E M I Æ
 G E N E V E N S I S
 A D
UNIVERSITATEM OXONIENSEM

T R A N S M I S S Æ
 Una cum R E S P O N S O ejusdem U N I V E R S I T A T I S O X O N .
 A d e a s d e m L I T E R A S ,

In frequenti Convocatione Omnium Doct. Magist. Regentium
 & non Regentium lecto & approbato, Febr. 5. 1706.

Admodum Reverendo D^{no} VICE - CANCELLARIO,
 & Viris Nobilissimis, Celeberrimis, Præstantissimis,
 Rectoribus, Doctoribus, aliisque Membris Universitatis
 Oxoniensis plurimum Reverendis.

Oxonium.

*Viri Nobilissimi, Celeberrimi, Doctissimi, nobis plurimum Colendi, &
 Fratres in Christo dilectissimi.*

S U M M O gaudio nos perfudit quod de vestra in nos charitate scri-
 bere dignatus est Illustrissimus Præsul *Henricus Londinensis* Episcopus.
 Cum enim accepissemus nos male audire, & *Geneva* famam apud
 vos deteri; nomine vestro nos docuit præjudicatas esse & veteres opini-

ones nondum penitus depositas ; & quæ in medium à quibusdam allata erant nos non spectare, verum nonnullos qui *Ecclesiæ Anglicanæ disciplinam & Liturgiam detestantes, nomen nostrum præ se ferebant* : Illud vero à sententia nostra omnino dissitum esse noverat Vir Illustrissimus. Ita est fratres in Christo dilectissimi simulque plurimum colendi : Tantum abest ut ab *Ecclesiæ Anglicanæ* animus noster alienus sit, ut potius semper eam magnificerimus, nec ullus nostrum dum in *Anglia* versatus est, ab ejus cœtibus aut synaxi recesserit. Intercessit Pastorum nostrorum, ac præsertim *Calvini & Beza* cum Illustrissimis *Angliæ* Præsulibus literarum commercium ; & quoties, quanta esset vestræ Confessionis fidei & Liturgiæ apud nos existimatio, palam faciendi occasio sese obtulit, eam nunquam prætermisimus, ut ex variis monumentis patet. Hanc hodie rursus arripimus, ut quod inter vestrum nonnullos aut oblitteratum erat aut penitus incognitum, amplius non lateat. *Eos ritus quidem habemus quales Reip. gubernatio & necessitas postulant, verum à nostris dissimiles nec rejicimus nec in contemptum adducimus : Existimamus quippe in Jesum Christum fidem, in Deum & proximos amorem, cultum ab omni superstitione & idololatria remotum, quæ sufficiunt ad salutem acquirendam, cum Rituum diversitate stare posse.* Optamus igitur ut hæc communionis & charitatis Christianæ vincula minime abrumpantur : Si enim inter vos versaremur, libentissime accederemus ad sacra vestra : Nihilque magis in votis habemus quam ad commune Ecclesiarum Evangelicarum emolumentum, *Anglicanæ* præsertim pacem & decus, & Papisticæ Tyrannidis excidium, conjunctis operis aliquid præstare. Quoties ad id aliquid nos conferre posse judicaveritis, paratos invenietis ; tum etiam ad testificanda quæ superius de mente nostra expressimus. Ne dedignemini, quæsumus, istos sin-

ceri amoris & observantiæ vehementes affectus, neque enim intermorientur.
Verum ad vota pro vobis apud Deum fundenda indefinenter nos impellent.
Dabamus *Geneva VII. Calendas Octobris, Anno Domini MDCCVI.*

Viri Nobilissimi Præstantissimi,

Cultores vestri obsequentiissimi ac Fratres in Domino

Pastores Ecclesiæ *Genevensis*, & in Academia Pro-
fessores, omniumque nomine

Antonius Legerus Ecclesiæ Pastor, Philosophiæ

Professor ac p. r. Moderator.

Fabri Scriba.

Viri

Viris plurimum Reverendis, Celeberrimis,
Præstantissimis, Ecclesiæ Genevensis Pastoribus,
& Academiæ Professoribus.

Genevam.

Viri Celeberrimi, Doctissimi, Nobisque plurimum Colendi.

LITERAS Vestras à Reverendo in Christo Patre Episcopo *Londinensi* ad Nos transmissas læti accepimus; Academiæ huic perquam gratas, quod profectæ fuerint ab Academicis pietate, eruditione, atque ardenti erga Religionem Reformatam studio eximiis; adhuc tamen gratiores, quod à sanctissimo illo Præsule nobis commendatæ venerint, quo Nemo aut Ecclesiam *Anglicanam* paterno magis affectu fovet ac tuetur, aut Exteras omnes, utcunque locorum intervallis distitas, arctissimo tamen purioris fidei vinculo conjunctas, charitate magis fraterna prosequitur.

Plurimas Vobis, Fratres in Christo dilectissimi, gratias agimus, quod eas Suspiciones, quas *verba nonnulla, diversam longe apud nostros ac apud Exteros Homines sententiam exprimentia*, animis vestris infuderant, post mentem nostram plenius patefactam, absque omni cunctatione humanissime deposuistis. Pergite, Viri Optimi, sicut facitis, Nos Ecclesiamque nostram diligere, & de nostra erga Vos invicem benevolentia non dubitare: Atque hoc Vobis persuasissimum habete, siquid forte ab aliquo è nostris exciderit, quod in *Genevam* asperius dictum videatur, id non ad ullam aut Reipublicæ, aut Academiæ, aut Ecclesiæ *Genevensi* dedecoris labem inurendam designatum fuisse, sed ad istos solummodo è Nostratibus pertinuisse, qui cum ritus nostros impugnant, cum Liturgiam contumeliis proscindunt, cum à legitimis Ecclesiæ Anglicanæ cœtibus sese segregant, cum Schismaticos conventus celebrant, cum disciplinam apud Nos, tam Civili quam Ecclesiastica auctoritate stabilitam, labefactare omni ope contendunt, NEFARIIS hisce SCELERIBUS *Vestrum nomen*, ea, qua sunt, AUDACIA *pratendere non erubescunt*. Quantum autem Vos à turbulentis istorum hominum ingeniis consiliisque abhorreatis, satis indicant

inducant plurima ea, quæ in Theologorum Vestrorum scriptis extant Ecclesie Anglicanæ præconia : Quibus non leve pondus accessit ex Literis vestris nuper ad nos allatis, quæ recens simul ac gratissimum Nobis exhibuerunt Vestra erga Ecclesiam nostram voluntatis Testimonium. Magni semper apud Nos habebitur honorifica Vestra Ecclesie nostræ comprobatio, quæ Schismati apud Nos late grassanti finem statim poneret, modo apud Illos, qui a nobis dissentiant, Vestra tantum, quantum eam valere simulant, revera valeret Auctoritas.

De rituum apud Ecclesias diversas varietate quæ Vestra est, Viri Illustrissimi, eadem & nostra semper fuit sententia : Id enim in Liturgia nostra, id in Religionis Articulis expressum reperietis ; fas esse unicuique Ecclesie in ritibus præscribendis jus suum in suos exercere : Nefas esse ut altera alteram incuset, quod ritus à suis discrepantes receperit. *Alienissimum est à nostra charitate Ecclesias illas Reformatas, quæ, INELUCTABILI NECESSITATIS LEGE ADACTÆ, à primæva Episcopalis regiminis forma HAUD SPONTE SUA recesserunt, tanquam legitimis Pastoribus aut Sacramentis rite administratis PENITUS destitutæ, RIGIDA NIMIS CENSURA damnare : à iudicio hoc de Ecclesia Vestra ferendo longe semper abfuerunt à Theologis nostris-celeberrimi, qui peregre commorantes Sacris vestris lubenter interfuerunt. Sed multum dispar est Schismaticorum nostrorum à Vestra causâ ; multum diversa nostra de iis sententia ; qui cum nulla necessitate compulsi legitimæ Episcoporum Auctoritati sese subtrahunt, Geneva exemplum PERDUELLIONI SUÆ obtendunt, Vestro patrocínio adeo minime suffulti, ut Calvinus Vester illos, qui talem Hierarchiam, quali nos fruimur, non revereantur, summaque obedientia observent, nullo non Anathemate dignoscensuerit.*

Id sane optandum erat, ut antiqua illa Ecclesie per Episcopos gubernandæ ratio, quam Apostoli à Christo ipso fidei nostræ Auctore edocti & pleniori Sancti Spiritus mensura perfusi instituerunt, per universum orbem Christianum etiamnum vigeret. Hanc Nos disciplinam Auctoritate plusquam humana fundatam, ac divina providentia per Omnia, quæ ab Apostolorum usque tempo-

ribus

ribus fluxerunt, secula ad Nos transmissam, non *sine singulari Dei beneficentia* retinemus: Quam quidem *beneficentiam Beza* Vester nobis optavit *perpetuam*; Nos vicissim Vobis ac Reformatis omnibus Ecclesiis communem fore ardentissimis votis efflagitamus. Felicius certe Reformatorum res procederent, si qui eandem primævam fidem tenent, eandem etiam primævam Disciplinam amplecterentur: Et meliori successu bellum Papali tyrannidi indictum gereretur, si contra impias, piisque omnibus detestandas Pontificiorum innovationes conjunctis sub antiqua Apostolici regiminis forma copiis militaremus.

Valeant apud Deum Optimum illæ, quas Vos pro Nostra, Nos pro Vestra felicitate assidue fundimus preces: Christus Ille, quem *pro Sole, & Scuto Vestro* habetis, lumen pariter ac præsidium Vobis Nobisque propitius suppetitetur; Ecclesias Reformatas plena tandem luce illustret, easque ab omnium undequaque inimicorum telis semper præstet incolumes.

Datæ Oxonii prid. Id. Febr. Anno Domini MDCCVI.

In frequenti Convocatione Omnium Doctorum, ac
Magistrorum tam Regentium, quam non Regentium.

Ita Testor

Geo. Cooper Notarius Publicus

& Regist. Univ. Oxon.

Striclure

STRICTURÆ BREVES

IN

EPISTOLAS

D. D.

Genevensium & Oxoniensium.

QUANQUAM novi hujusce *Sæculi* initia
casus adversi nonnihil obscurant, dum Bel-
lis cruentis tota fere *Europa* laceratur;
atque adeo Patria dulcissima cladibus luctuosis funesta-
tur: Non tamen defunt læta melioris *Ævi* auguria;

B

quippe

quippe binæ Britannicæ Gentes prudentissimis Reginae Serenissimæ consiliis arctissimâ Unione jam copulantur, cui omnes boni animitus applaudunt, ac fœlicia totius Britannicæ tempora læti præstolantur.

Huic domesticæ *Paci* altera æquè insperata accessit, Academiarum sc. GENEVENSI & OXONIENSIS Concordia. Quas aliquandiu non tam locorum intercapedo, quam mentium & Sententiarum divortia dissociarunt; dum posterior priorem suspicionibus, imò criminibus onerabat, ac convitiis hostilibus impetebat.

Jam vero benignioris cujusdam syderis influxu, pristini irarum fluctus plane resederunt, ac mira rerum mutatione *Lacus Lemanus* & *Isis* OXONIENSIS undas amicissimè miscuerunt, novoque Fœdere hæ binæ *Matres* dextras junxerunt, nexu perpetuo hanc Academiarum concordiam firmaturas.

Jure merito *Famam*, hujus Miraculi nuntiam, duplici
buccina instruxit Typographus; quò latius Europæus Or-
bis novæ hujus Unionis præconio personaret: Cui Uni-
oni *Bonum Factum* tam Britanni quam Exteri debent
adclamare.

Mirum tantummodò hæc Literas fœderales legentibus
videtur, dum D. GENEVENSES Stylo ab omni
asperitate alieno utuntur, D. OXONIENSES egre-
gium hoc exemplum non imitatos, duro ferreoque potius
ufos esse; quo Civibus immerentibus vulnera figunt, tur-
pesque AUDACIÆ, PERDUELLIONIS, &
NEFARIORUM SCELERUM notas inurunt.

Tantane animis caelestibus ira? An suis Alumnis, ac
Cultoribus virgineus Musarum chorus animi feritatem nunc
instillat, cum generosam morum Suavitatem suis discipulis
hactenus inspiraverit? An potius à more, quem sacravit ve-
tustas, hac occasione non recedendum duxerunt D. OX-
ONIENSES, qui Antiquitatis æmuli, hoc cum *Sorore*

GENEVENSI foedus sine victimâ Cæsi pacisci noluerunt; ideoque Fratrum, qui ab iis dissentiunt, infamiâ (quæ cruoris instar habet) litare statuerunt?

Hæ D. OXONIENSIIUM criminationes partim per sunt seponendæ, dum paucula in D. GENEVENSIUM Literis reperta, examine modesto & æquo trutinantur.

Hoc imprimis sibi met impensè gratulantur *Ministri Presbyterani*, eorumque consortes, in horum Literis nulla animi erga eos infensi vestigia reperiri, omnia lenitatem & animi æquitatem spirant, ne verbulo quidem *Schismatis* crimen *Fratribus Anglicis* impingunt: Ac sperare licet hanc Christianam *Æquitatem* fixam immotamque in illis mansuram, quippe quam omnino decet adversus Fratres, ejusdem Fidei & Disciplinæ consortes, exercere.

Omnes qui hanc Insulam habitant ab Episcopatu Dissidentes, gratias quantum possunt maximas D. GENEVENSIBUS

VEN SIBUS agunt, referre etiam parati, cum ob plurima quæ in orbem Reformatorum contulere Beneficia, tum ob recens hoc animi benevoli indicium.

Eximiam Illorum Pictatem, & Moderationem debita laude omnes boni prosequuntur, quam verba ista aurea spirant; Existimamus (inquunt) in Iesum Christum fidem, in Deum & Proximos amorem, Cultum ab omni Superstitione & Idololatria remotum, qua sufficiant ad Salutem acquirendam, cum rituum diversitate stare posse.

Utinam eadem Animi Sententia omnium qui Reformati audiunt in eis medullis infixæ hæreret; hoc unicum Antidotum istas irarum & invidiæ aegritudines quibus multorum animi misere affluant, penitus expelleret; nec Anathemata, ob rituum diversitatem, adeo temere & inique vibrarentur.

Ex hujus enim saluberrimi Remedij defectu, illa Ecclesiæ Reformatæ facies hodie conspicitur, quam *Hilaris* Episcopus

Episcopus olim deflevit ; *Dum* (inquit) *alter alteri Anathema esse capit, prope jam nemo Christi est.*

Fidenter asserere possum omnes in Anglia *Ministros Dissidentes*, qui suæ *Disciplinæ* ingenium norant, huic **D. GENEVENSIUM** sententiæ libentissime subscribere, nihilque magis in votis habere quam suos suorumque gregalium mores juxta hanc normam Sanctissimam componere: Adeo ut nulla suspicandi causa sit, ne in sacro hoc stadio decurrendo, Rever. Fratres **GENEVENSES** unquam relinquunt.

Hos tamen non ægre laturos sperare fas est, si de nonnullis quæ in ipsorum *Literis* extant, Liberè & Fraternalitè moneantur. *Presbyteranos Anglos*, eorumque confortes innuere videntur, quum scribunt, nonnullos *Ecclesiæ Anglicanæ Disciplinam & Liturgiam detrectantes*, illorum (Scil. **GENEVENSIUM**) nomen præ se ferre ; Quod sane pronuntiare nunquam animum induxissent, nisi falsis aliorum delationibus aurem nimis credulam prabuissent.

Si

Si enim horum verborum mens sit, quam etiam D. OXONIENSES in suo Responso firmant, Fratres Dissidentes, *nuda* D. GENEVENSIUM *auctoritate nixos*, Liturgiam, & Disciplinam Episcopalem non amplecti; palam protestantur illi Fratres, hac suspicione se non levi injuria affici: Quamvis enim Ecclesiam GENEVENSEM, uti purioris Reformationis Metropolim meritò suspiciant, nunquam tamen Reformati Dogmatis adeo obliti sunt, ut illam (vel quamcunque antiquissimam) Ecclesiam, cæterarum Matrem ac Magistram esse credant, a quâ, vel Fidei vel Disciplinæ Norma sit accipienda.

Consensum quidem Ecclesiæ GENEVENSENSIS de Ministrorum æqualitate, & Cultus Divini Apostolicâ simplicitate, lætis accipiunt animis: Ast nihilominus, has Disciplinæ Presbyteranæ columnas, fundamento longe firmiori statuunt inniti, scil. *Divinis Evangelij Oraculis*, & Ecclesiarum praxi, quæ instituta Apostolica firmiter tenuerunt.

Istam.

Istam Epistolæ D. GENEVENSIUM partem, ubi narrant, eos ritus (quod vocabulum totam suam Disciplinam debet denotare) quidem se habere, quales Reipublica gubernatio, & necessitas postularunt ; hæc inquam verba non sine dolore legunt Dissidentes : Videtur enim hæc declaratio sædam valde illorum Reformationi notam inurere, quamque Hierarchici omnes avidè arripiunt.

Quid enim, quaeso, turpius alicui Ecclesiæ Christianæ objici potest, quam Cultus & Ritus sacri, auctoritate Divina destituti, ab humana politica formati ? Itane decuit laudabilem GENEVENSIUM Reformationem ab his ipsis, quibus ea maxime cordi debet esse, tam nigro penicillo depingi, non sine ingenti insignium Dei servorum, CALVINI & VIRETI infamia ? Quasi illi in opere hoc (si quod aliud) Sancto & Divino exequendo, Carnis prudentiam in consilium adhibuissent.

Contrarium plane suadent notissima illorum pietas, & mores ab omni astutia prorsus alieni. Accedit Reverendi

BEZÆ

BEZÆ, in CALVINI vita, Testimonium omni exceptione majus, ubi refert, CALVINUM, simul atque in Urbem (scil. GENEVAM) rediit, nihil habuisse antiquius, quam ut Ecclesiastica politia leges VERBO DEI CONSENTANEÆ, Senatus consensu perscriberentur : A quibus postea discedere, neque Ministris ipsis, neque Civibus liceret.

Idem narrat ille Historicus fide Dignissimus, paulò ante, de Presbyterorum deligendorum, & totius illius Ordinis legibus, CALVINI institutum Memorans.

Si ipsum CALVINUM audiamus : Is, in Responsione ad quendam Curatum (quæ in Epistolarum Libro extat) his verbis utitur, *palam est, nostram a nobis Ecclesiam Reformatam esse ex MERO ipsius* (scil. Calv. Epist. p. 242. Edit. Amster. *DEI) VERBO : Quod unum est pro regula, ad quam & instituenda illa sit, & tuenda legitime.*

Multa hisce consona, in CALVINI & BEZÆ libris editis, reperiuntur; quæ D. GENEVENSES (idque horum pace sit dictum) debuerunt continere, ne abjectam adeo Confessionem de celebri suâ Reformatione proferrent.

Literarum commercium, quod CALVINO & BEZÆ cum Illustrissimis Angliæ præsulibus intercessit, libentissime agnoscunt Fratres Dissidentes; & pium ipsorum in aliis liberè monendis Zelum deosculantur: Qui multis Episcopalibus adeo displicuit, ut Viros illos Reverendos, hoc ipso nomine, tanquam *ardeliones importunos*, & *audaces* aliorum *Censores* indignè traduxerint.

Hoc tamen Viris Patriæ amantibus impensè dolet; multorum (ne quid asperius dicam) præjudiciis tunc factum esse, ut verè Christianis CALVINI & BEZÆ monitis locus non concederetur: Quæ, si tum essent ab illis qui ad clavum sedebant animadversa, multas tempestates nostrates Ecclesiæ (Deo juvante) devitassent.

Vix

Vix possunt D. GENEVENSES latere, quæ præ-
sul Illustrissimus, BURNETIUS *Sarisburyensis*, hac
de re, in suo Itinerario pridem literis mandavit, unde
constat inter ipsos Ecclesiæ Antistites non defuisse, qui
regnante ELIZABETHA, de Reformatione Angli-
cana ulterius provehendâ, & offendiculis tollendis operam
seriam frustra navarunt.

Talia differentem, spero D. GENEVENSES æquo
animo accepturos, quoniam spectant ad ipsorum Cause
(quam nimis frigide tueri videntur) Patrocinium;
Quam causam sanè Illos cordatè magis decuit propu-
gnare.

Eandem animi æquitatem à D. OXONIENSI-
BUS expectare jure possunt Fratres *Dissentientes*, dum
Hi inculpatè moderateque seipso tuerentur illorum Accu-
sationem repellendo.

Non sine admiratione quadam Animadvertunt, Viros illos Doctissimos, atrocem Civium criminationem, nudâ CALVINI auctoritate (quæ perparum apud ipsos hætenus valuit) firmare, illâque quos accusant, velle ob-ruere, & scelerum nefariorum reos peragere.

Adeste Quirites, lepidum sane drama spectaturi, in quo JOANNES CALVINUS, GENEVEN-
SIS Disciplinæ choragus, in Scenam producit, Hierar-
chiam saltaturus. At hæc CALVINO indecorè im-
posita persona nullo negotio detrahetur, si modo ipsa
CALVINI verba, apud D. OXONIENSES

Calv. Tra- manca & mutila, plenè recitentur : *Talem (inquit) no-*
stat. p. 65.
Edit. Amst. bis *Hierarchiam si exhibeant (scil. PONTIFICII)*
in quâ sic emineant Episcopi, ut Christo subesse non recu-
sant; ut ab illo, tanquam unico capite pendeant, & ad ip-
sum referantur; in qua sic inter se Fraternali Societatem
colant, ut non alio nodo, quam ejus veritate, sint colligati:
Tum vero nullo non Anathemate dignos fatear, si qui erunt,
qui non eam reverenter, summaque obedientiâ observent.

Ex

Ex quibus CALVINI verbis, *Hierarchia Anglicana* comprobatio nullis fidiculis potest extorqueri. Nemo enim nisi in Illius scriptis hospes affirmare potest CALVINI scopum fuisse, exforti Episcoporum potestati (qualis in Ecclesiâ Anglicanâ viget) suffragari; quam ipse pro virili oppugnat, ubi de *Episcopali munere*, præsertim *Institutionis Libro quarto, capite tertio*, disputat.

Unde facile est intelligere, quid *Christo subesse* (ut cætera jam mittam) apud CALVINUM hoc loco denotet; nimirum, amplecti Disciplinam Ecclesiasticam quam Apostoli, Christo mandante instituebant, juxta quam *Episcopi & Presbyteri* ejusdem *Ordinis* esse censentur, quamvis priores emineant uti Presbyteriorum præsides & Moderatores.

Hanc fuisse CALVINI mentem Ministri Dissidentes hætenus crediderunt, nec dubitant D. GENEVENSES, qui *Confessionis Gallicæ articula trigessima* subscripserunt, promptè suffragaturos: Adeoque Anathe-

mate,

mate, quod CALVINUS intentat, Fratres Dissentientes nullatenus feriri posse.

Quum omnes, qui ab Ecclesiæ Anglicanæ catibus se segregant, *Schismatis* postulant D. OXONIENSES, nullo sane jure id faciunt: Si modò CALVINI (cujus auctoritate alios premunt) sententiæ, hæc in lite velint assentiri: Is enim, in eodem libello, *de necessitate Reformanda Ecclesiæ* (ubi D. OXONIENSES Anathema in Dissentientes vibrandum invenerunt) hæc verba profert memoranda, *Tum unum erimus corpus & unus Spiritus, — si uni Deo adhareamus; idque fidei nodo inter nos colligati: Ac paucis interjectis, addit, sit ergo hoc constitutum, tunc constare inter nos Sanctam unitatem, quum in pura Doctrinâ (scil. SOLA) consentientes, in unum Christum coalescimus, ibid. p. 59.*

Hæc, si Sacra Scripturæ, & sanæ rationi consonent, quo jure *Schismatis* coccyfimum iterum occinunt? Ac vano hoc terribilimento metum incurere frustra conantur? Se-

curi

curi enim sunt Fratres *Dissentientes*, quicquid mustitent
quidam calumniatores : Compertumque habent nihil, quod
Sacrae Scripturae, vel etiam Ecclesiae Anglicanae Confes-
sioni (quatenus Dogmata complectitur) minimum repugnet.

Nec locus est, nec animus hanc de *Schismate* Contro-
versiam, quae tot ingenia & calamos nimis diu exercuit,
plene tractandi ; nec etiam nuperi Scriptoris D. NI-
CHOLSI (qui apud externos *Dissentientibus* invidiam
creare studet) errores gravissimos detegendi : Brevis, Deo
dante, utroque hoc officio manus idonea defungetur.

Ideoque omnes Reformatos externos, hanc aequitatem ro-
gant Fratres *Dissentientes*, ne illi hos accusatos damnare ve-
lint inauditos, memores istius oraculi, quod ipsa Ratio edi-
dit, *si accusasse sufficiat, quis erit innocens ?* Prius tamen quam
hanc *Schismatis* actionem dimittamus, libet attexere cele-
berrimi HALESI (qui & Ecclesiae Anglicanae, & Aca-
demiae OXONIENSIS decus fuit eximium) judi-
cium aeterna memoria dignissimum ; *Quando* (inquit) *vel*
falsa

Tract. de falsa, vel incerta propositiones, pro veris credenda traduntur,
Schismate.

atque actus vel illiciti, vel justum scrupulum annexum habentes,
nobis peragendi mandantur; hac occasione, Consensio est con-
juratio; Et aperta Dissensio, non factio, aut Schisma est,
sed justa Et Christiana animi magnitudo.

Jam libet aliud ferale de Perduellione carmen expendere:
Hoc enim scelus nefarium immerito D. OXONIEN-
SES Civibus impingunt, qui summa reverentia & fide suis
parent Rectoribus. Quis non miretur hos inclytos Lin-
guarum & Juris Interpretes circa Perduellionis crimen hal-
lucinari? Hoc enim auctorum, qui hoc argumentum tra-
ctarunt, judicio, idem est ac Lase Majestatis crimen, cui
pœnas sævissimas, omnium fere gentium leges minantur.

At quam, precor, Majestatem lædunt Fratres Dissidentes,
quorum obsequia, & non fictas Gratulationes non semel
Regina Augustissima sibi gratas esse ostendit? Illorum certè
erga Rempublicam fides, Majestati Regiæ, totique Se-
natui supremo adeo innotescit, ut Legem Regni quæ il-
lorum

lorum pacem ac Privilegia tuetur, (non paucis inviden-
tibus,) sacram existiment, & non violandam.

Ac dum hujusce Regni Moderatoribus, Disciplina ab
Episcopali dissidens, suâ tutelâ non indigna videtur: Pa-
lam est, illos nullam *Perduellionem*, aut scelus nefarium
in illa latens suspicari. Ideoque sperandum est, à Fratri-
bus *exteris*, ejusdem fidei nodo colligatis, (quantumvis
contra eos irritentur) Fratres *Dissentientes* nullâ unquam
duriori Sententiâ obrutum iri.

D. GENEVENSIBUS, almæ Matris OXONI-
ENSIS affectum plane insperatum gratulor: Quanquam
Oedipo opus sit, qui explicare possit illa verba nonnulla,
*diversam longe apud Anglos ac apud externos homines Sen-
tentiam exprimentia, qua D. GENEVENSIUM*
(tardioris hominum ingenij) *animis, suspensiones infude-
rant.*

D

Concedunt

Concedunt quidem D. OXONIENSES, ab aliquo ex suis excidisse, quod in GENEVAM asperius dictum videatur; id tamen negant, ad ullam, aut Reipublicam, aut Academiam, aut Ecclesiam GENEVENSIS, de decoris labem inurendam designatum fuisse.

Hæc, inquam, interpretatio, merum est anigma, & qui eo utuntur ludos homines facere videntur. Quæ enim vel Grammatica vel Rhetorice talia dictionis Schemata tradit, quorum ope vocabula planæ & notæ significationis, in alienam hoc more detorquentur? Jam Catonis seculum rediisse videtur, qui olim questus est, Romanos vera rerum nomina amisisse.

Quum, E. G. Poeta OXONIENSIS, GENEVAM, *fidam* diserte appellavit; quamvis Rhetorici canones concedant alios GENEVENSIBUS fimiles hoc convitio posse perstringi, ipsamet tamen GENEVA, sive Rempublicam sive Ecclesiam spectes, hujus infamiae partem semper sustinebit: alioqui nova Grammatica

tica est fabricanda. Laus tamen nonnulla huius pudoris
 iusti indicio est tribuenda: *Erubuit, Salva res est.* Sic
 exclamare hic licet.

Pergamus jam suspicere admirabilem *Alma Matris*
OXONIENSIS Erga Ecclesias Reformatas Charitatem:
 Quam tamen *illa* manu adeo parca largitur, ut non nisi
 meram Charitatis larvam ostentare videatur.

Hæc enim sunt Epistolæ **OXONIENSIS** verba;
Alienissimum est a nostra Charitate, Ecclesias illas Refor-
matas, quæ INELUCTABILI NECESSITA-
TIS LEGE adactæ, à primævâ Episcopalis Regiminis
formâ HAUD SPONTE SUA recesserunt, tanquam
legitimis Pastoribus, aut Sacramentis ritè Administratis PE-
NITUS destitutas, RIGIDA NIMIS CENSU-
RA damnate.

Hæccine est illa Charitas erga Ecclesias Reformatas,
 quam verbis tam grande sonantibus enunciandam duxe-

rint? Unde, quaeso, invictis Argumentis adstruent, Ecclesiam HASSIACAM, & alias quæ Reformationis tempore, Principibus Protestantibus subditæ fuerunt, *ineluctabili Necessitatis lege* adactas, ab Episcopalis regiminis forma recessisse? Unde constat vel ipsam Ecclesiam GENEVENSEM, cui hodie tantum honoris deferunt D. OXONIENSES; unde, inquam, constat, hanc *non Sponte suâ*, ab *Hierarchiâ* recessisse? Parum credibile est hujus Epistolæ Authores ita ex animo existimare; quum illa BEZÆ verba, ante citata, vulgo sint nota, quæ testantur *Ecclesiastica GENEVENSIUM Politia, leges Senatus consensu* (Ecclesia itidem volente) *fuisse perscriptas*. Annon iste consensus, hoc institutum *Sponte sua* & fuisse inceptum, & ad finem perductum planè ostendit? Hinc consequi videtur D. OXONIENSIVM erga Ecclesias Reformatas charitatem angustis valde cancellis includi; ipsamque Ecclesiam GENEVENSEM, haud D. OXONIENSIBUS plurimam debere gratiam.

Interea

Interea fatendum est D. OXONIENSES molli-
ori aliquantum Sermone uti, illo qui Hierarchicis antea
in usu fuerat. Hujus specimen luculentum exhibet cor-
datus *Hierarchia* Patronus D. SCRIVENERUS in
Actione in *Schismaticos Anglicanos*, anno proximi superioris
seculi LXXII° Typis mandata, cui totus fere Episcopa-
lium chorus tunc plaudebat : *Dico, inquit, aperte, totam*
Ecclesia GENEVENSIS *coagmentationem, non tam*
humana Prudentia, quam imprudentia opus esse, ejusque
Spiritum Sanctum nequaquam fuisse Authorem : Verbum
enim Dei projecerunt, & sapientia nulla in iis est. *Qua-* Jerem. 8. 9:
lis est enim illa Ecclesia, qua justo destituitur ministerio ?
Qui Pastores, qui nulla auctoritate legitima constitu-
untur ? Tutissime potuit Vir bonus aperte loqui, nihil enim
isti a suis erat metuendum, nec vel levissimam à suis Ma-
gistris reprehensionem eum accepisse compertum est.

Quum

Quum hanc aperte loquendi formulam non imitantur D. OXONIENSES, & Ecclesiam GENEVENSEM legitimis Pastoribus non destitutam videntur agnoscere; nescio an omnibus suis Symmystis rem gratam fecerint: Si famæ credere liceat, aliquammultis istius Academiæ alumnis, hæc charitatis professio multum displicuit.

De antiqua Ecclesiæ gubernandæ ratione hic non est disputandi locus; nec opus est, quamdiu Cl. *Blondelli Apologia pro sententiâ Hieronymi*, eruditorum manibus volvetur.

Quum vero spondent D. OXONIENSES (tanquam spiritu Prophetico afflati) feliciter Reformatorum res processuras, si omnibus Ecclesiis forma Hierarchica communis foret; ego non sum credulus illis. Quippe compertum est, Ecclesiæ Disciplinam amplexas Presbyterianam, æque feliciter contra Pontificios decertasse, ac Ecclesiam Anglicanam, quæ ex Protestantibus Ecclesiis se solam Apostolico regimine frui gloriatur.

Nihil

Nihil tamen in hisce *Stricturis* ità intelligi velim, quasi *Ministri Dissidentes*, Ecclesiam *Anglicanam* debita laude privarent: Illam enim legitimis Pastoribus & Sacramentis præditam agnoscunt, ejus Præfulum virtutes suspiciunt, ipsius sacris frequentèr interfunt, dum Episcopaliū plerique, cætus segreges lege Regni toleratos, tanquam Pagano-
rum conventicula vitant.

At nulla lex, vel Divina vel Humana, vetat arctiorem firmioremque cum illis communionem colere, qui totam Evangelicam veritatem amplectentes, omnem superstitionis speciem, & *ineptias* etià *tolerabiles*, è cultu divino eliminarunt. Utinam (quo voto finiam) beatus ille dies, Dei O. M. misericordià, tandem illucescat, in quo omnes animorum æstus penitus restinguantur, omne partium studium a Christianorum mentibus prorsus exulet, omnes Ecclesiæ Reformatæ primævâ pietate orrentur, & patria dilectissima diuturnis & fælicibus ANNÆ Augustissimæ auspiciis, omni bonorum genere cumuletur. *Amen.*

F I N I S.

ERRATA TYPOGRAPHICA.

Page 16, Line 16. for *situm*, read *si tum*.

nihil tamen in illis 2. videretur intelligi velim, quod
 hinc dicitur, Ecclesiam, Agnoscere debet laicos
 privare: Illam enim legitimis Pastoribus & Sacramentis
 praedictam agnoscunt, eius Praesulum virtutes inspicunt, ip-
 sus sacris frequentius intendunt, dum Episcopatum plebi-
 que, ceteris legibus lege Regni toleratos, tandem Regno
 cum conventibus vivunt.

At nulla lex, vel Divina vel Humana, vetat archiepi in
 minoreque cum illis communionem colere, qui totam Ec-
 clesiam veritatem amplectentes, omnem superstitionis
 speciem, & infamiam etiam tolerantes, & eorum divino clini-
 natum. Utinam (quo voto sumus) beatissime dies, Dei
 O. M. misericordis, tandem illucet, in quo omnes ani-
 morum a suis penitus resurgant, omne partium studium
 a Christianorum mentibus protus exulet, omnes Ecclesie
 Reformatione primarii pietate ornentur, & patris dilectissimi
 districtis & solibus A. M. M. Augustissimis auspiciis
 omni bonorum genere committantur. Amen.

FINIS

ERRATA TYPOGRAPHICA.

Page 16. Line 16. for sum, read & tam.